تقویت اقتدار علمی کشور در چهل سالگی انقلاب اسلامی

توانمندی‌های علمی ایرانی-اسلامی در عرصه جهانی

بخش نخست

فریده شریفی

سرزمین ایران همواره شاهد درخشش ستارگانی بوده که نام این کشور را به عنوان مهد علم و دانش بر لوح زرین دانش جهانی حک کرده‌اند دانشمندان، متفکرین و عالمانی که در رشته‌های مختلف، ریاضی، نجوم، طب، شیمی و... نام ایران اسلامی را بلند آوازه کرده و دانشمندان کشورهای دیگر را به پیروی از علوم و فنون ایرانی‌ها ترغیب نموده‌اند ذکریای رازی، ابن سینا، ابوریحان بیرونی، خواجه نصیرالدین طوسی و... در تاریخ ایران آنچنان درخشیدند که هنوز هم از دستاوردهای علمی آنان در دانشگاه‌های خارج استفاده می‌کنند. در عصر حاضر نیز دانشمندان، نخبگان و نوابغ ایرانی در رشته‌های مختلف کم نیستند و روز به روز شاهد افتخارات و دستاوردهای موفق آنان در زمینه‌های علمی هستیم.

یکی از افتخارات غرورآفرین جمهوری اسلامی ایران بعد از انقلاب، رشد روز افزون و حضور فعال کشور در عرصه‌های علمی است، پیشرفت در این زمینه به قدری سریع انجام شده که تا سال ۱۳۹۶ بیش از ۳۰۰ هزار اختراع در کشور به ثبت رسیده است. همچنین نرخ تولید مقاله در کشور به بیش از ۴۵۰۰۰ مقاله رسیده و در بین ۲۵ کشور برتر دنیا از لحاظ تولید مقالاتی که بیشترین ارجاع را دارند رتبه نخست برای کشورمان به دست آمده است و این مسئله یعنی موفقیت، پیروزی و سربلندی نسل جوان کشور.

کارنامه علمی ایران بعد از انقلاب اسلامی

۴۰ سال از انقلاب شکوهمند اسلامی ایران می‌گذرد و در این مدت نسل پرشور و انقلابی آنچنان افتخارات و پیروزی‌هایی در عرصه‌های علم و تکنولوژی کسب کردند که جهانیان را به تعجب و تحسین وا داشتند. دشمنان انقلاب تصور می‌کردند که انقلاب اسلامی ایران با وجود تحریم‌ها، دشمنی‌ها و جنگ تحمیلی دوامی نخواهد داشت و پایدار نخواهد ماند در حالی که قهرمانان ایران در همه عرصه‌های، دفاعی، نظامی، صنعتی، کشاورزی، علمی، فنی و... آنچنان دستاوردهایی از خود به جای گذاشته و افتخاراتی کسب کردند که در کارنامه ۴۰ ساله انقلاب ثبت و ضبط شد.

«مهناز کرباسی» کارشناس ارشد روابط بین‌الملل که در یک مؤسسه آموزشی مشغول به کار است در زمینه پیشرفت‌های علمی کشور به گزارشگر کیهان می‌گوید: «پیشرفت‌های علمی کشور در زمینه‌های مختلف، ریاضی، شیمی، فیزیک، علوم انسانی، علوم پایه و... به هیچ وجه قابل مقایسه با سال‌های قبل از انقلاب نیست، اگر در گذشته تعداد دانشگاه‌ها و دانشجویان چندان زیاد نبود و مقالات علمی کشور در سطح چندان مناسبی نبود به نحوی که بیشتر مقالات از خارج وارد می‌شدند و مورد بررسی و تحقیق قرار می‌گرفتند اما امروزه مقالات اساتید و فرهیختگان ایرانی در دست دانشمندان خارجی دست به دست می‌گردد و همه محققان از نتیجه تحقیقات و بررسی‌های دانشمندان ایرانی استفاده می‌کنند.»

وی اضافه می‌کند: «اگر در گذشته اکثر اساتید دانشگاه‌ها مدارک خود را از خارج اخذ کرده و در دانشگاه‌های ایران تدریس می‌نمودند اما اکنون همان دانشجویانی که پشت میز و صندلی‌های دانشگاه کسب علم کرده‌اند از آموخته‌های خود به دانشجویان دیگر تدریس می‌کنند و این افتخار را دارند که در همین دانشگاه‌های داخلی درس خوانده‌اند.»

این کارشناس همچنین می‌گوید: «در گذشته به دانش‌آموزان انشایی داده می‌شد که روی آن تحقیق کنند و بگویند که آیا «علم بهتر است یا ثروت؟» که غالباً علم را انتخاب می‌کردند اما دانش‌آموزان بعد از انقلاب نشان دادند که واقعاً در عرصه‌های علمی گوی سبقت را از دیگر کشورها ربوده و نام‌آور و قهرمان عرصه‌های علمی و فنی شده‌اند. امروزه در عرصه‌های دفاعی، نظامی، هسته‌ای، نانو، فیزیک و شیمی و ریاضی، دانشجویان و نخبگان ایران حرف اول را می‌زنند و یکی از دلایل اصلی تحریم کشور ما نیز به همین خاطرات که دشمنان این انقلاب نمی‌خواهند کشور ایران پیشرفته شود می‌خواهند عقب نگه داشته شود تا شرایط برای غلبه بر ایران و وابسته نمودن کشورمان فراهم شود. در حالی که جوانان قهرمان و با هوش و با استعداد ایرانی این خیال دشمنان را نقش برآب کرده و نشان دادند که در همه زمینه‌ها می‌توان خودکفا باشیم و به کشورهای دیگر وابستگی نداشته باشیم.»

«رضا فیاض مجتهدی» دکترای مدیریت راهبردی و مدرس دانشگاه در زمینه دستاوردهای علمی ایران بعد از انقلاب اسلامی می‌گوید: «تحولات بعد از انقلاب در حوزه دانشگاه‌ها و مراکز صنعتی و دفاعی با گذشته قابل مقایسه نیست، قبال از انقلاب تکنسین‌ها و مهندسین خارجی حتی اجازه نمی‌دادند اطلاعات و دانش‌های مورد نیاز برای پیشرفت صنایع به مهندسین ایرانی انتقال پیدا کند و حتی در حوزه نظامی فقط مصرف کننده بودیم در حالی که امروز در حوزه دفاعی تمام نیازهای دفاعی خودمان را با متخصصین و دانشگاهیان خودمان تأمین می‌کنیم و این یک دستاورد محوری برای یک کشور مانند ایران است.»

وی اضافه می‌کند: «در شرایطی که تمام قدرت‌های دنیا درصدد هستند ایران را در زمینه نظامی و دفاعی تحریم کنند پیشرفت‌های ایران در حوزه موشکی یکی از ابزارهای قدرت است، آنها نمی‌خواهند ایران خودکفا باشد بلکه می‌خواهند ایران وابسته باشد.»

به گفته این مدرس دانشگاه، هر چه‌قدر که تحریم توسط دشمن علیه ایران در حوزه‌ای اعمال شود، به جای آنکه باعث تضعیف شود اتفاقا باعث تقویت کشور می‌شود، زیرا متخصصین و نخبگان و جوانان به دلیل استعداد و توانایی فوق‌العاده برای هر نیازی که کشور دارد دست به کار می‌شوند و در هر زمینه‌ای که تحریم شده‌ایم خودکفا می‌شویم.

وی تاکید می‌کند پیشرفت‌های علمی که بعد از انقلاب در کشور اتفاق افتاده به صورت جهشی بوده و نرخ پیشرفت علمی نسبت به تعداد زیادی از کشورهای دنیا آنچنان بالاست که غیرقابل مقایسه است و همین مسئله باعث شده که کشورهای غربی وقتی پیشرفت‌های ایران را می‌بینند باور نمی‌کنند زیرا نمی‌دانند با چه روش مدیریتی توانمندی به این سطح از پیشرفت رسیده‌ایم.

این مدرس دانشگاه همچنین می‌گوید: «پیشرفت‌های ایران در رشته‌های هوافضا، بیوتکنولوژی، هسته‌ای، نانو و پزشکی برای جهانیان باورکردنی نیست و خارق‌العاده محسوب می‌شود و این پیشرفت‌ها در شرایطی به دست آمده که ایران در تحریم بوده و البته شاهد یک جنگ تحمیلی نیز بوده‌ایم.»

یک دانشجوی پزشکی نیز در این زمینه می‌گوید: «پیشرفت‌های علمی ایران در زمینه پزشکی نیز زبانزد عام و خاص است چراکه محققان ایرانی در زمینه سلول‌های بنیادی و طب بازساختی به آنچنان دانشی دست یافته‌اند که در زمره ۱۰ کشور برتر جهان قرار گرفته و تحسین جهانیان را به همراه داشته‌اند.»

وی اضافه می‌کند: «تولید «رویانا» نخستین گوسفند شبیه‌سازی شده در ایران درسال ۱۳۸۵، نخستین گام موفقیت‌آمیز کشور در راه شبیه‌سازی بود و پس از آن تولد نخستین بزغاله شبیه‌سازی شده با نام «حنا» دومین گام موفقیت‌آمیز پژوهشگران ایرانی در عرصه شبیه‌سازی بود.»

رتبه اول کشورهای اسلامی

پایگاه رتبه‌بندی تایمز که یکی از معتبرترین نظام‌های رتبه‌بندی بین‌المللی است که دانشگاه‌های جهان را رتبه‌بندی می‌کند، نتایج رتبه‌بندی سال ۲۰۱۹ میلادی را اعلام کرد و در این رتبه‌بندی ایران با رشد چشمگیر ۶۰ درصدی، رتبه اول کشورهای اسلامی ازلحاظ دانشگاه‌های معتبر را کسب کرد.

دکتر «محمدجواد دهقانی» سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) در این باره می‌گوید: «در سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ از ایران تنها یک دانشگاه و در سال ۲۰۱۵ دو دانشگاه صنعتی شریف و صنعتی اصفهان در رتبه‌بندی تایمز حضور داشتند، اما در سال ۲۰۱۶ تعداد دانشگاه‌های ایران در این رتبه‌بندی به ۸ مورد، در سال ۲۰۱۷ به ۱۳ مورد و در سال ۲۰۱۸ به ۱۸ مورد افزایش یافت و در رتبه‌بندی اخیر با ورود ۱۱ دانشگاه دیگر که در زمره دانشگاه‌های سال ۲۰۱۹ قرار می‌گیرد شاهد حضور ۲۹ دانشگاه از جمهوری اسلامی ایران در جمع ۱۲۵۸ دانشگاه برتر جهان از ۸۶ کشور هستیم.»

وی اضافه می‌کند: «این موضوع نویدبخش حرکت هرچه بیشتر دانشگاه‌های توانمند ایران در رتبه‌بندی‌های معتبر بین‌المللی است. و البته ایران ازنظر رتبه‌بندی در کشورهای اسلامی با ۲۹ دانشگاه در رتبه اول قرار گرفته و بعد از ایران ترکیه با ۲۳ دانشگاه مصر با ۱۹ دانشگاه، مالزی با ۱۱ دانشگاه و کشورهای اسلامی دیگر با تعداد کمتر دانشگاه قرار دارند.

نشریه غربی «یو.اس.نیوز» نیز دانشگاه تهران را بهترین دانشگاه ایران و شصت‌وسومین دانشگاه آسیا ارزیابی کرده است که در این ارزیابی مقالات علمی و پیشرفت‌های علمی مورد استناد قرار گرفته است، آنچه که مسلم است این است که خود غربی‌ها هم نمی‌توانند از پیشرفت‌های علمی ایران و جایگاه کشورمان در پیشرفت‌های علمی و تکنولوژیکی چشم‌پوشی کنند و به این قدرتمندی اذعان دارند.

پروفسور «مجید سمیعی»، برترین جراح مغز و اعصاب جهان و رئیس مرکز جراحی نوروساینس هانوفر آلمان در زمینه جایگاه دانشمندان ایرانی در جهان می‌گوید: «دانشمندان ایرانی در تمام عرصه‌های علمی جهان مشهور هستند و آینده بسیار روشنی برای قشر تحصیل‌کرده ایرانی وجود دارد.»

وی اضافه می‌کند: «ملت ایران عرصه علم و دانش را به تمام جهان برد و زمانی که در اروپا صحبتی از علم نبود در ایران دانشمندان بزرگی در زمینه‌های مختلف وجود داشتند و به موفقیت‌های علمی بزرگی دست یافتند که اکنون غربی‌ها از آنها بهره می‌برند.»

پرفسور سمیعی خاطرنشان می‌کند: «به خاطر عشق و علاقه‌ای که به کشورم دارم سعی می‌کنم در زمینه پزشکی و جراحی هر خدمتی از دستم برمی‌آید برای هم‌وطنانم انجام دهم و هزاران نفر جراح تربیت کرده‌ام تا به بیماران در سطح دنیا کمک کنند.»

مقابله با تهاجم فرهنگی

یکی از عرصه‌هایی که دشمنان انقلاب و ایران همیشه تلاش کرده‌اند از آن طریق بر روحیه، افکار و اندیشه‌های جوانان انقلابی اثر بگذارند عرصه فرهنگی است، تبلیغات مهم‌ترین وسیله برای تهاجم فرهنگی است، عرضه کتاب‌های انحرافی و کم‌ارزش، رواج سریال‌ها و فیلم‌های مبتذل، رواج شبکه‌های ماهواره‌ای، فضای مجازی و ... همه و همه در خدمت تهاجم فرهنگی غرب هستند.

با این وجود رواج نشریات دانشجویی، مقالات با ارزش و سودمند در زمینه‌های مختلف، فیلم‌ها و سریال‌های پس از انقلاب عامل مهمی در باروری عرصه تفکر و طرح مسائل روز درمیان نسل جوان است و سطح فرهنگ جامعه را به سمت عقلانیت و خردورزی و مقابله با تهاجم فرهنگی جامعه متمایل می‌سازد. بر کسی پوشیده نیست که دانشگاه‌ها و دانشجویان نقش مهمی در فرآیند سیاست‌گزاری و تصمیمات دولت‌ها دارند و در جهان امروز مدیریت مبتنی بر دانایی و ایجاد ارتباط میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان دانش از بنیان‌های توسعه هر کشوری است.

*** کارشناس آموزشی: امروزه مقالات علمی اساتید و فرهیختگان ایران اسلامی دست به دست دانشمندان خارجی می‌شود تا از نتیجه تحقیقات و بررسی‌های دانشمندان ایرانی استفاده کنند.**

*** سرپرست پایگاه استنادی علوم جهان اسلام: ایران در رتبه‌بندی بین‌المللی دانشگاه‌ها رتبه اول را در بین کشورهای اسلامی کسب کرده است.**

*** مدرس دانشگاه: در شرایطی که تمام قدرت‌های دنیا درصدد هستند ایران را در زمینه نظامی و دفاعی تحریم کنند پیشرفت‌های ایران در حوزه موشکی یکی از ابزارهای قدرت است.**

شرکت توسعه منابع انرژی توان
آگهی مناقصه عمومی
مناقصه شماره ۹۷۰۷۵

شرکت توسعه منابع انرژی توان در نظر دارد ۲۰۰۰ کیلوگرم باکالیت خود را با شرایط ذیل از طریق برگزاری مناقصه عمومی و از شرکت‌های واجد شرایط تدارک نماید. لذا از متقاضیان دعوت بعمل می‌آید جهت تهیه اسناد و تحویل پاکت‌های مربوط به مناقصه برابر روش ذیل اقدام نمایند.

* ارائه ضمانتنامه بانکی معادل ۵ درصد مبلغ پیشنهادی در پاکت در بسته * ارائه سابقه فعالیت، اساسنامه، روزنامه رسمی و مشخصات کامل اعضای هیئت مدیره * تاریخ دریافت اسناد مناقصه: ۵ روز از انتشار آگهی * آخرین مهلت ارسال پیشنهادات: ساعت ۱۵ روز سی‌ام از انتشار آگهی * بهای اوراق مناقصه: مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال واریز به حساب جاری طلایی ۱۱۷۷۸۰۰۶۲۶۸۰۲ بانک سپه شعبه شهید چمران به نام شرکت توسعه منابع انرژی توان * محل تهیه اسناد و تحویل پیشنهادات: خیابان پاسداران، نرسیده به میدان نوبنیاد، ابتدای بزرگراه شهید بابایی، شرکت توسعه منابع انرژی توان، معاونت بازرگانی شماره تماس: ۲۲۵۴۰۵۲۳ * به پیشنهادهایی که فاقد سپرده کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و پیشنهادهایی که پس از انقضای مهلت مقرر در آگهی واصل شود مطلقا ترتیب اثر داده نخواهد شد. * شرکت توسعه منابع انرژی در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار است. * قیمت‌های ارائه شده فقط به صورت تحویل در مقصد (CPT) یا (CFR) و به صورت ارزی مورد قبول خواهد بود. * سایر اطلاعات و جزئیات مربوط به این مناقصه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.

م‌الف ۲۹۵۶

فراخوان ارزیابی کیفی مشاوران

وزارت جهاد کشاورزی
معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی

(نوبت اول)

وزارت جهاد کشاورزی در نظر دارد ارزیابی کیفی مشاوران متقاضی انجام خدمات مدیریت طرح به شرح ذیل را برگزار نماید.

الف- موضوع:
- انتخاب مشاور مدیریت طرح در اجرای سامانه‌های آبیاری داخل مزرعه طرح آبیاری دشت سیستان

ب- گواهی صلاحیت:
ارائه گواهی صلاحیت معتبر پایه یک خدمات مدیریت طرح در زمینه شبکه‌های آبیاری و زهکشی از سازمان برنامه و بودجه کشور

ج- تاریخ و مهلت دریافت اسناد:
اسناد ارزیابی کیفی از ساعت **۹** مورخ **۹۷/۸/۲۶** لغایت ساعت **۱۵** مورخ **۹۷/۸/۳۰** به صورت فیزیکی توزیع می‌گردد.

د- تاریخ و مهلت تحویل اسناد:
آخرین مهلت تحویل و تسلیم اسناد ارزیابی کیفی ساعت **۱۵** مورخ **۹۷/۹/۱۰** می‌باشد.

و- محل دریافت و تحویل اسناد:
تهران، خیابان طالقانی، نرسیده به پل حافظ، وزارت جهاد کشاورزی، ساختمان هشت طبقه، طبقه اول، اتاق ۱۰۸، دبیرخانه هیئت انتخاب مشاور وزارت جهاد کشاورزی؛ شماره تماس ۴۳۵۴۴۵۶۶

هزینه چاپ آگهی فوق به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

دبیرخانه هیئت انتخاب مشاور
وزارت جهاد کشاورزی

م‌الف ۲۹۶۸

آگهی تغییرات شرکت حمل‌ونقل بین‌المللی شاهد
شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۴۱۱۸۲ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۸۴۱۹۴۵

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۷ و مجوز شماره ۱۱/۵۳۶۹۹ مورخ ۹۶/۹/۱۴ اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان تهران تصمیمات ذیل اتخاذ شد: اعضای هیئت‌مدیره به قرار ذیل به مدت دو سال انتخاب گردیدند: آقای علیرضا شریفی به شماره ملی ۳۳۶۹۸۱۸۶۷۱ خانم فاطمه شهریاری به شماره ملی ۰۰۸۲۱۰۴۵۰۶ آقای محسن شریفی به شماره ملی ۳۳۴۱۲۵۹۰۵۸ مریم قره‌داغی به شماره ملی ۰۳۲۲۷۳۳۰۵۷ به سمت بازرس اصلی و مرضیه شریفی کرند به شماره ملی ۳۳۳۰۲۴۲۳۴۵ به سمت بازرس علی‌البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب شدند. روزنامه کثیرالانتشار کیهان جهت درج آگهی‌های شرکت انتخاب شد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری تهران

آگهی تغییرات شرکت گروه تجارت الکترونیک سلامت ورزشان با مسئولیت محدود به شماره ثبت ۴۷۴۷۱۷ و شناسه ملی ۱۴۰۰۵۰۴۳۲۳۰

به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد: آقای ایمان سراجی به شماره ملی ۰۰۷۴۷۸۵۲۷۳ به سمت مدیرعامل و عضو هیئت‌مدیره، خانم شبنم محمدی اشتهاردی به شماره ملی ۰۰۸۱۲۴۶۳۴۱ به سمت رئیس هیئت‌مدیره و آقای حمیدرضا مسعودی به شماره ملی ۰۰۶۲۶۷۷۸۲۹ به سمت نایب‌رئیس هیئت‌مدیره و حامد مسعودی به شماره ملی ۰۰۶۹۶۶۷۵۱۹ به سمت عضو هیئت‌مدیره و آقای آرمان مسعودی به شماره ملی ۰۴۵۳۴۷۱۸۸۹ به سمت عضو هیئت‌مدیره (خارج از سهامداران) برای مدت دو سال انتخاب گردیدند. کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهدآور شرکت ازقبیل چک سفته بروات و عقود اسلامی با امضا رئیس هیئت‌مدیره و یکی از اعضا متفقا به همراه مهر شرکت و اوراق عادی و اداری با امضا مدیرعامل به تنهایی به همراه مهر شرکت معتبر می‌باشد.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری تهران

آگهی مناقصه عمومی شماره ۹۷/۹۷۳۵

صنایع شهید ستاری در نظر دارد، اقلام مشروحه ذیل را از طریق برگزاری مناقصه و عقد قرارداد تأمین نماید، متقاضیان می‌توانند در ساعات اداری به منظور دریافت برگ شرایط و مشخصات مناقصه به آدرس مشروحه ذیل مراجعه و پیشنهاد خود را ظرف مدت حداکثر ده روز پس از تاریخ انتشار آگهی داخل صندوق مناقصه شماره ۱۲۱ این صنایع بیندازند؛ پیشنهادهای رسیده در کمیسیون مناقصه باز و نتیجه آن اعلام خواهد شد. صنایع شهید ستاری در رد یا قبول یک یا تمامی پیشنهادها مختار می‌باشد و هزینه درج آگهی بعهده برنده مناقصه خواهد بود.

۱- برونسپاری درپوش و بدنه فولادی به تعداد تقریبی ۴۵/۰۰۰ عدد.
۲- خرید پالت چوبی به تعداد ۳۰۰ عدد.
۳- برونسپاری ماشینکاری و پوشش‌دهی قطعه آلومینیومی به تعداد ۵/۳۴۰ عدد
۴- برونسپاری ماشینکاری قطعه فولادی به تعداد ۲۰/۰۰۰ عدد.
۵- برونسپاری ماشینکاری، پوشش دهی و مونتاژ قطعه فلزی به تعداد ۱۵/۰۰۰ عدد
۶- خرید باطری ۱/۵ ولت آلکالاین در سایزهای مختلف به تعداد تقریبی ۳۵/۰۰۰ عدد.
۷- خرید مجموعه باطری لیتیومی ولتاژ کاری بین ۱۵-۱۴ ولت به تعداد ۶۵ مجموعه.
۸- خرید ساندویچ پنل به مقدار ۷۵۰ متر مربع.
۹- خرید قطعه فولادی به تعداد ۳۰۰ عدد.
۱۰- خرید مجموعه فولادی به تعداد ۱۶۰ عدد.

آدرس: تهران انتهای بزرگراه شهید بابایی به سمت شرق؛ جاده پارچین صنایع شهید ستاری.
تلفن تماس: ۳۵۷۶۸۸۴۱ - ۳۵۷۶۸۸۳۵
دورنگار ۳۵۷۶۸۸۴۲

م‌الف ۲۹۵۱

شنبه هرهفته
زندروز
قدیمی ترین
نشریه اختصاصی بانوان

جدول شماره ۱۱۲۶۸

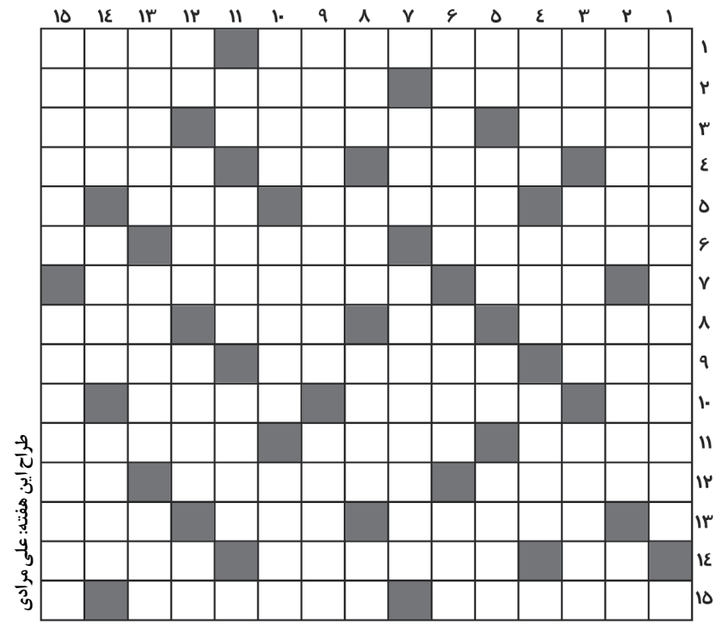

طراح این هفته: علی مرادی

افقی:

۱- بهترین پیشگیری برای فشار خون بالا و جلوگیری از سایر امراض بدن- عروس تافته‌پوش خلوت‌نشین ۲- این گیاه دارویی برای درمان سردرد و بواسیر بسیار تاثیرگذار است- از شهرهای تابعه استان تهران ۳- کریم و بخشنده- شهری قدیمی در استان همدان- ماری بزرگ جثه ۴- آفت و آسیب- مخترع دوربین عکاسی- سخن صریح و بی‌پرده- نوعی نخ بسیار لطیف برای بافتنی ۵- بتی در زمان جاهلیت- نمازی که به جماعت خوانده نشود- از وسایل سفر ۶- مجموعه کارهای به‌هم پیوسته برای تولید موادغذایی و سایرین- سدی در استان سمنان- تلاش و کوشش ۷- تظاهر به نیکوکاری- استانی که پایتخت مرکبات ایران لقب گرفته ۸- رهبر انقلاب شوروی سابق- نفس جانسوز- خون‌بها- معده آن از بیماری‌های داخلی است ۹- شهر زادگاه مولانا جلال‌الدین عارف و شاعر بزرگ ایرانی- نوعی کشتی جنگی- برگه تحویل کالا ۱۰- واژه بله در زبان بیگانه- نوعی برنج شمال که کشت آن در سال‌های اخیر بسیار ناچیز است- همان مرگ است ۱۱- نویسنده بزرگ فرانسوی و خالق رمان مردی که می‌خندید- از میوه‌های مهم شب یلدا- اثری از ارسطو فیلسوف بزرگ یونان باستان ۱۲- پرنده‌ای خوش‌الحان- از شهرهای استان تهران که سیب آن بسیار معروف است- سخن بیهوده ۱۳- استانی در کشور عراق که شهر کربلا در آن واقع شده- اولین قوم ایرانی که حکومت تشکیل داد- یکی از ویژگی‌های انسان مومن ۱۴- واحدی در عراق- از ماهیان دریاچه مازندران- کتاب زندگی ۱۵- واژه فارسی که جایگزین ترمینال شده است- تنها پایتخت کشورهای اروپایی که در خاورمیانه واقع شده است.

عمودی:
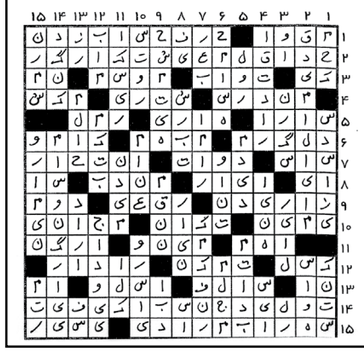
۱- تاریخدان مشهور قرن پنجم هجری که وی را پدر نثر فارسی می‌دانند ۲- واژه‌ای نو به معنی اقدام عملی- قهرمان نیروی دریایی انگلستان- ضمیر اول شخص جمع ۳- خودداری از انجام کار- آینه زندگی گذشتگان- رهبر استقلال کشور هندوستان ۴- عنوانی برای روحانیون زرتشتی- پایتخت اتریش- مشعل جوشکاری ۵- سنگریزه- از درختان جنگل‌های شمال- چهار من تبریز- ادیب نوبل گرفته دانمارکی ۶- یکی از قدیمی‌ترین مشاغل بشر در طول تاریخ- شهری در استان لرستان- تعجب علیا مخدره ۷- آوای مهیب جانوران درنده- از کارکنان خدماتی هتل و هواپیما ۸- استاد بزرگ موسیقی که در طول حیات خود شاگردان بنامی را تربیت کرد- قله بلندی در سلسله جبال زاگرس- سخن چین- مادر لر ۹- از نام‌های خداوند در نزد ایرانیان باستان- یکی از عشاق تاریخ ۱۰- از پدیده‌های نوین اقتصادی در قرن اخیر- فلزی نقره‌ای رنگ در صنایع برقی- کلیسایی قدیمی در جلفای اصفهان ۱۱- جای پا- نام یکی از همسران پیامبر اکرم (ص)- مقام و پایگاه رفیع ۱۲- نوعی چاشنی غذا- سرود مهیج طبیعت- پیشرو و راهنما- قصر توخالی ۱۳- نوعی کامپیوتر کوچک قابل حمل- کتاب زرتشت- غار مقدس مکه ۱۴- بزرگ‌ترین جزیره کشور اندونزی- نام چند تن از پادشاهان انگلستان- گوشت گیاهی ۱۵- شاهکار شولوخف نویسنده مشهور روسی- بزرگ‌ترین دریای جهان.